

STORTINGET

Representantforslag 58 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum, Marit Arnstad, Geir Pollestad, Siv Mossleth og Bengt Fasteraune

Dokument 8:58 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum, Marit Arnstad, Geir Pollestad, Siv Mossleth og Bengt Fasteraune om en kriseplan for norsk luftfart ut 2021

Til Stortinget

Bakgrunn

Den norske luftfarten er på grunn av koronapandemien, som for alvor brøt ut i mars 2020, inne i sin dypeste krise noensinne.

Fra medio mars til slutten av september 2020 har over 80 pst. av trafikken blitt borte, og omsetningsfallet i bransjen forventes for hele 2020 å bli på anslagsvis 24–25 mrd. kroner. Om lag 2/3 av dette er knyttet til de tre norske flyselskapene Widerøe, SAS og Norwegian.

Det er ventet at flytrafikken i Norge vil falle ytterligere, og dermed også inntektene til flyselskapene.

I dag ser det ut som om den andre smittebølgen i Norge og Europa vil kunne vare gjennom vinteren 2020/2021. Det er lite som tyder på at sommeren 2021 vil være upåvirket av koronasituasjonen, uavhengig av om det blir introdusert virksomme vaksiner våren 2021.

Alt dette fordrer at det kommer på plass en langsiktig kriseplan for norsk luftfart.

Luftfartssektoren er en nødvendig del av en moderne infrastruktur som knytter Norge sammen, og som knytter Norge til det internasjonale samfunnet. Luftfarten er Norges eneste landsdekkende kollektivtrafikk og er helt nødvendig særlig for folk og bedrifter i distriktene.

Norske flyselskaper er videre en viktig sysselsetter, og dramatikken i markedssvikten illustreres av at Norwegian, som før koronakrisen hadde 10 000 ansatte, de neste månedene trolig kun vil ha 600 medarbeidere i arbeid.

Norske flyselskaper har til nå ikke fått kontantstøtte av den typen som øvrig norsk næringsliv har fått, men har gjennom forlik i Stortinget fått tilgang til en låneordning.

Det var derfor forventninger om at regjeringen skulle komme med ytterligere tiltak for å møte krisen i luftfarten da forslaget til statsbudsjett for 2021 ble lagt fram. Dessverre valgte regjeringen i stedet å foreslå endringer som svekker flyselskapenes stilling ytterligere: Flypassasjeravgiften foreslås økt med 3,3 prosent, merverdiavgiften økes til 12 prosent, og CO₂-avgiften økes med 8,6 prosent.

Forslagsstillerne viser til at EU på grunn av de omfattende koronarestriksjonene fra nasjonale myndigheters side har åpnet opp for at det kan iverksettes støtteordninger som kan bidra til å hjelpe flyselskaper gjennom den dype krisen. Flere land har gitt slik støtte.

Forslagsstillerne vil med dette reise debatten om hvordan Norge kan hjelpe den norske flybransjen gjennom den langvarige nedgangen som kommer på grunn av koronasituasjonen og de restriksjonene som er innført i forbindelsen med den. Det er av stor betydning for Norge å gjenoppbygge en lønnsom luftfartsnæring, både av hensyn til langsiktig verdiskapning, sysselsetting og ikke minst transporttilbudet i norske distrikter.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en kriseplan for norsk luftfart som skal vare ut 2021.
2. Stortinget ber regjeringen raskt legge fram en kompensasjonsordning for flyselskap med norsk driftstillatelse.
3. Stortinget ber regjeringen gå i dialog med Norwegian med sikte på å finne løsninger som kan redde selskapets norske arbeidsplasser og sikre selskapets rutetilbud i og til/fra Norge.
4. Stortinget ber regjeringen sørge for at det i forbindelse med nye krisetiltak rettet mot norske flyselskaper blir stilt krav som styrker selskapenes forpliktelser når det gjelder arbeidet mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Dette innebærer:
 - krav om faste stillinger med direkte ansettelser og støtte til fagorganisering av arbeidstakere
 - et påbud om ansattkontrakter med tydelig definert hjemmebase som definerer arbeidsgiveransvaret, for alle selskaper som flyr inn til Norge
 - tydelig avvisning av bruk av bekvemmelighetsflagg
 - en forskriftsendring som stopper muligheten for å bytte ut norske og europeiske ansatte på norskregistrerte fly i interkontinental trafikk
5. Stortinget ber regjeringen sørge for at Luftfartstilsynet har tilstrekkelige og kompetente ressurser til å ivareta et høyt sikkerhetsnivå i luftfarten. Luftfartstilsynet og Arbeidstilsynet må gjennomføre tilsyn med alle selskaper som opererer i Norge, være mer proaktive og gjennomføre flere tilsyn for å kunne avdekke om det forekommer brudd på regelverket.

18. november 2020

Trygve Slagsvold Vedum

Marit Arnstad

Geir Pollestad

Siv Mossleth

Bengt Fasteraune